

Інформаційні джерела

1. Держбюджет-2025 підписаний Президентом. Які переваги для аграріїв? URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/derzhbiudzheth-2025-pidpysanyi-prezydentom-iaki-perevahy-dlia-ahrariiv> (дата звернення 01.11.2025).
2. В Україні у 2025 році зросте виробництво овочів – прогноз. URL: https://east-fruit.com/uk/novyny/v-ukrayini-u-2025-rotsi-zroste-vyrobnytstvo-ovochiv-prohnoz/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 01.11.2025).
3. Осецький В.Л., Куліш В.А., Інноваційна індустріалізація в агропромисловому комплексі України. URL : http://www.eaprk.org.ua/sites/default/files/eaprk/2020/04/ekonomikaark_2020_4_p_54_65.pdf (дата звернення 01.11.2025).
4. Ми запускаємо дрони, але нікому керувати трактором: в агросекторі шукають шляхи подолання проблеми з кадрами. URL: <https://landlord.ua/news/my-zapuskaiemo-drony-ale-nikomu-keruvaty-traktoromv-ahrosektori-shukaiut-shliakhy-podolannia-problemy-z-kadramy/> (дата звернення 01.11.2025).

РОЛЬ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Клеріні М.Г., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – докт. екон. наук, проф. **В.В. Антощенкова**
Державний біотехнологічний університет

Діджиталізація є процесом, який не можна зупинити, а її вплив відчутний у всіх аспектах нашого життя. Адаптація до нових технологій, використання їхніх переваг та вирішення викликів, які вони ставлять, є ключовими завданнями для сучасного суспільства. Діджиталізація (від англ. digitization) сприяє створенню нових можливостей, підвищенню ефективності, покращенню обслуговування та оптимізації процесів. В агропромисловому виробництві діджиталізація є ключовим фактором, що сприяє підвищенню ефективності, продуктивності і конкурентоспроможності аграрного сектору. Вона охоплює впровадження сучасних технологій, які змінюють традиційні процеси управління і виробництва. Діджиталізація має переваги, такі як підвищення ефективності через автоматизацію, покращення обслуговування клієнтів, розширення можливостей для інновацій та аналізу даних [1, с.25]. Вона також сприяє оптимізації бізнес-процесів, зменшенню витрат, виходу на нові ринки та підвищенню рівня захисту даних (табл.1).

Діджиталізація включає перетворення даних з паперових або аналогових носіїв у цифровий формат; використання цифрових інструментів для автоматизації рутинних завдань, що зменшує необхідність людського втручання і підвищує ефективність; інтеграцію технологій різних технологічних рішень, таких як хмарні обчислення, інтернет речей (IoT), штучний інтелект (AI) і великі дані (Big Data) [2], для створення єдиної цифрової екосистеми; поліпшення взаємодії; використання технологій для збору, зберігання та аналізу даних з

метою отримання цінної інформації та прийняття обґрунтованих рішень. Діджиталізація надає значні переваги бізнесу.

Таблиця 1 – Переваги діджиталізації в агропромисловому виробництві

Аспекти	Характеристика
Підвищення продуктивності	Точне землеробство (використання GPS-технологій та датчиків дозволяє оптимізувати процеси посіву, удобрення та зрошення, зменшуючи витрати та підвищуючи врожайність); Аналіз даних (збір та аналіз даних про стан ґрунтів, погоду і врожайність допомагають аграріям приймати обґрунтовані рішення)
Управління ресурсами	Ефективне використання води (системи автоматичного поливу, що базуються на даних про вологість ґрунту, дозволяють зменшити споживання води); Оптимізація витрат (діджиталізація дозволяє краще контролювати витрати на добрива, пестициди та інші ресурси).
Поліпшення логістики	Системи управління запасами (автоматизовані системи відстеження запасів і доставки продукції забезпечують ефективніше управління ланцюгами постачання); Транспортні технології (використання дронів і автономних транспортних засобів для доставки продукції).
Взаємодія з споживачами	Електронна комерція (діджиталізація дозволяє агровиробникам безпосередньо продавати свою продукцію споживачам через онлайн-платформи); Персоналізація пропозицій (використання даних про споживчі звички для розробки персоналізованих пропозицій).
Інноваційні технології	Інтернет речей (IoT) (використання сенсорів для моніторингу стану рослин і тварин у реальному часі); Штучний інтелект (AI) (аналіз великих обсягів даних для прогнозування врожайності і управління ризиками).
Соціальні та екологічні аспекти	Сталий розвиток (діджиталізація сприяє впровадженню екологічно чистих технологій, зменшуючи негативний вплив на навколишнє середовище); Освіта та підвищення кваліфікації (необхідність навчання працівників новим технологіям і методам роботи).

До ключових аспектів, де діджиталізація може бути особливо корисною для агробізнесу відносять [3, с.175]: підвищення ефективності (автоматизація та цифрові рішення зменшують витрати і скорочують час виконання завдань); поліпшення обслуговування (цифрові канали дозволяють компаніям забезпечувати швидкий і зручний сервіс клієнтам); інновації (діджиталізація відкриває нові можливості для розвитку продуктів, послуг і бізнес-моделей); доступність (цифрові сервіси дозволяють отримувати доступ до інформації та послуг у будь-який час і з будь-якого місця); аналіз даних (можливість використовувати великі дані для прийняття обґрунтованих рішень і підвищення ефективності бізнесу); автоматизація рутинних завдань (зменшує витрати на ручну працю і знижує ймовірність людських помилок); оптимізація бізнес-процесів (використання цифрових рішень, таких як ERP (системи управління ресурсами підприємства) та CRM (системи управління взаємодією з клієнтами), для покращення координації і прозорості процесів); вихід на нові ринки (цифрові платформи дозволяють компаніям охоплювати глобальні аудиторії, створюючи можливості для експансії і виходу на нові ринки); захист даних (використання сучасних технологій для забезпечення кібербезпеки, захисту від кібератак і збереження конфіденційності даних клієнтів і бізнесу); швидка адаптація

(здатність швидко впроваджувати нові технології та адаптуватися до змін на ринку забезпечує конкурентну перевагу).

Отже, діджиталізація в агропромисловому виробництві відкриває нові можливості для підвищення ефективності, зменшення витрат і покращення якості продукції. Вона є важливим кроком до сталого розвитку аграрного сектору та забезпечення продовольчої безпеки в умовах глобальних викликів. Інтеграція сучасних технологій у виробничі процеси стане ключовим фактором успіху агробізнесу в майбутньому.

Інформаційні джерела:

1. Онегіна В. М., Антощенкова В. В. Дифузія інновацій в аграрному бізнесі в Україні. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2021. №2. С. 22-27. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/24969>
2. Діджиталізація це: переваги, методи та що включає в себе. *IT Рейтинг України*. URL: <https://it-rating.ua/didjitalizatsiya-tse-perevagi-metodi-ta-scho-vklyuchae-v-sebe>.
3. Антощенкова В.В., Пересада М.О. Роль інновацій у сільському господарстві. *Аграрні інновації*, 22. 2023. С. 175-179. URL: <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2023.22.26>

АНТИКРИЗОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

Коновалюк Д.В., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – д-р екон. наук., проф. **Р.М. Бугріменко**
Державний біотехнологічний університет

Антикризове регулювання – це система управлінських заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та нейтралізацію кризових явищ у діяльності підприємства. Його основна мета полягає у збереженні економічного потенціалу, відновленні фінансової стійкості та забезпеченні адаптивності до змін зовнішнього середовища.

У сучасній науковій та практичній площині антикризове регулювання трактується не лише як реактивний інструмент подолання наслідків кризи, а як активна стратегічна діяльність, спрямована на попередження кризових ситуацій і формування здатності підприємства до самовідновлення. З огляду на динаміку глобальних змін, підприємства повинні мати вбудовану систему антикризового управління, яка дозволяє завчасно діагностувати ризики, прогнозувати можливі кризові прояви та оперативно приймати рішення щодо стабілізації діяльності.

Сьогоднішні кризи мають комплексний характер – вони поєднують економічні, технологічні, енергетичні та соціальні аспекти, що посилює потребу в системному підході до антикризового управління. Особливої уваги заслуговує вплив цифровізації економіки, яка суттєво трансформує механізми регулювання